

Cultura | Actualitzat el 04/04/2017 a les 12:32

Jaume Cabré: «Literàriament, prenc les decisions en un procés de total inseguretats»

L'autor de "Les veus del Pamano" i "Jo confesso" torna a l'actualitat amb "Quan arriba la penombra", un conjunt de relats que passen de la intriga criminal a l'humor negre

Jaume Cabré presenta nou llibre, «Quan arriba la penombra» | ACN

"Si *Jo confesso* era un intent d'entendre el mal, a *Quan arriba la penombra* (<http://www.grup62.cat/llibre-Quan-arriba-la-penombra-244889.html>), Jaume Cabré es concentra en la mort", explica Josep Lluch, l'editor de la nova obra de l'escriptor, que apareix simultàniament a Proa i a Destino. Sis anys després d'una novel·la que va acabar de consolidar l'autor com un dels referents més internacionals de les lletres catalanes, Cabré (<http://jaumecabre.cat>) (Barcelona, 1947) presenta una col·lecció de relats de diversa extensió i complexitat, però amb una atmosfera compartida que els endinsa en la mort violenta, l'assassinat i l'atzar macabre.

Sense deixar de tenir una relació amb la reflexió sobre el mal, *Quan arriba la penombra* també continua entenent l'art com a refugi. La coberta mateixa, un detall d'un retrat d'Antonello da Messina a la National Gallery (<https://www.nationalgallery.org.uk/paintings/antonello-da-messina-portrait-of-a-man>) que reforça la poderosa força de la mirada en tots els contes, acaba de dotar el conjunt d'una unitat -"inexplicable encara", en veu de l'autor- que va creixent en el contacte entre relats, ampliat durant la mateixa escriptura. "Prenc les decisions en un procés de total inseguretats", afirma Cabré.

"El fet de decidir que una narració entra en un recull i que no la descartes va venint de conte a conte, fins que t'adones que cal confrontar-los, l'un al costat de l'altre". Un procés que creix en la necessitat -malgrat aquesta consciència d'obra i d'essència unitària- de fer coses noves. "Sempre he procurat no repetir-me, però sí que és veritat que hi ha obsessions que apareixen sense voler, com la música. Ara bé, mai no he tingut el desig de fer *Senyoria 2*. La novel·la és un món que queda al llibre, i així ha de ser. Quan acabo una obra, sempre he tingut la necessitat d'escriure una altra cosa".

Jaume Cabré, al jardí de l'Ateneu Barcelonès Foto: ACN

Tretze relats i alguna narració descartada

Els tretze relats del conjunt són de mida desigual i de complexitat diversa. De la gravetat tràgica a la intriga criminal, també passant per l'humor negre. "El que més m'interessa és l'atmosfera, el rastre que cada història va deixant en el lector. Un llibre de contes sempre el pots agafar per on vulguis, però l'ordre que fa l'autor té la seva importància", malgrat que encara pugui ser desconeguda, més intuïda que premeditada. "En aquest àmbit, em sento una mica com un entrenador de futbol. Tens bons futbolistes, un que es lesiona, un que no és l'adequat pel partit, etc. I arriba un moment que has de descartar".

L'obra, malgrat aquestes especificitats internes, es relaciona amb tota l'obra de Jaume Cabré, tal i com assenyala Josep Lluç. Aquesta imbricació passa per diversos nivells. Un, a nivell obvi i anecdòtic, amb aclucades d'ull que generen un passadís que va directe al *Jo confesso* (<http://www.grup62.cat/lilibre-jo-confesso-112508.html>). D'altres, des del punt de vista estilístic, per l'ús dels registres narratius. "En tots els relats hi podem trobar la seva pròpia mirada: dèries, motius recurrents, certs temes que acaben de reblar aquesta unitat, sempre dins de la singularitat del llibre".

Quan arriba la penombra, la nova obra de Jaume Cabré

Quan arriba la penombra és un conjunt d'històries tocadetes per la foscor i per la revolta, però també per la ironia, la fantasia i el joc. Hi veiem, per exemple, un nen poruc que es rebel·la contra la tirania d'un educador, un candidat al Nobel davant d'una visita inoportuna, un escriptor que amenaça el seu editor, un ancià que passeja pels escenaris on va fer la guerra, o també un personatge que es refugia dins d'un quadre de J. F. Millet. Algunes d'aquestes històries es piquen l'ullet i conformen una obra plena de sensibilitat i de coratge.